

بنام خدا

« فرم طرح درس »

دانشکده: زبان و ادبیات **رشته:** فرهنگ و زبان‌های باستانی **گرایش:** فرهنگ و زبان‌های باستانی **مقطع:** دکتری
نام درس: فارسی میانه (۱) متون پازند **تعداد واحد نظری:** ..... **تعداد واحد عملی:** ..... **عنوان درس پیشیناز:** .....

نام مدرس: مهشید میرفخرایی **تمام وقت** □ **نیمه وقت** □ **مدعو** □ **محل برگزاری:** کلاس □ **آزمایشگاه** □

هدف کلی درس: آشنایی با متون پازند که برگردان از زبان فارسی میانه (پهلوی ساسانی) به خط اوستایی است.

رئوس مطالب	
مقدمات: آشنایی با پازند - دلایل برگردان از فارسی میانه به خط اوستایی - زمان پازندنویسی	هفته اول
معرفی متون پازند - آثار گویش‌های محلی در متون پازند - مجموعه متون پازند آنتیا	هفته دوم
معرفی کتاب شکند گمانیک وزار، یکی از مهم‌ترین آثار پازند مشتمل بر شانزده فصل و بحث در مورد پنج فصل نخست آن	هفته سوم
که خلاف اکثر آثار پهلوی با دیدی فلسفی و استدلالی و انتقادی به بیان مطلب پرداخته است	هفته چهارم
در طول هفته‌های بعدی این پنج فصل که شامل بیش از ۲۰۰ بند است، خوانده، به فارسی ترجمه می‌شود و در مورد نکات	هفته پنجم
دستوری و ریشه‌شناسی واژه‌ها و موضوعات مطرح در آن بحث می‌شود.	هفته ششم
فصل اول - بندهای ۱- ۳۰	هفته هفتم
فصل اول - بندهای ۳۰- ۶۵	هفته هشتم
فصل دوم - بندهای ۱- ۱۸ و فصل سوم بندهای ۱- ۲۰	هفته نهم
فصل سوم - بندهای ۲۹- ۳۹ و فصل چهارم بندهای ۱- ۲۰	هفته دهم
فصل چهارم - بندهای ۲۰- ۵۵	هفته یازدهم
فصل چهارم - بندهای ۵۵- ۸۵	هفته دوازدهم
فصل چهارم - بندهای ۸۵- ۱۰۸ و فصل پنجم بندهای ۱- ۱۰	هفته سیزدهم
فصل پنجم بندهای ۱۰- ۴۵	هفته چهاردهم
فصل پنجم بندهای ۴۵- ۸۵	هفته پانزدهم
پایان فصل پنجم (بندهای ۸۵- ۹۵) و پاسخگویی به سوالات احتمالی دانشجویان	هفته شانزدهم

نوجه: در صورت تغییر مباحث و نحوه تدریس درس در هر نیمسال لازم است فرم مربوطه مجدداً توسط استاد محترم تکمیل و جهت به روز رسانی در اختیار آموزش دانشکده و سایت واحد قرار گیرد.

نحوه ارزشیابی فعالیت دانشجویان در طی دوره:

منابع مطالعاتی:

1- West E. W.: Shikand Gumānīk vijar

2- De Menasce 1946: Shikand Gumānīk vijar

3- Antia 1909: Pazand Texts, Bombay.

۴- میرفخرایی، مهشید ۱۳۸۳: فرشته روشنی، مانی و آموزه‌های او (فصل شانزدهم شکند گمانیک). تهران.

بنام خدا

« فرم طرح درس »

دانشکده: زبان و ادبیات **رشته:** فرهنگ و زبان‌های باستانی **گرایش:** فرهنگ و زبان‌های باستانی **مقطع:** دکتری
نام درس: زبان سکایی (ختنی) **تعداد واحد نظری:** ..... **تعداد واحد عملی:** ..... **عنوان درس پیشنهادی:** .....

نام مدرس: مهشید میرفخرایی **تمام وقت** □ **نیمه وقت** □ **مدعو** □ **محل برگزاری:** کلاس □ **آزمایشگاه** □

هدف کلی درس: آشنایی با یکی از مهم‌ترین زبان‌های ایرانی میانه شرقی و ادبیات غنی آن

رئوس مطالب	
هفته اول	مقدمات (آشنایی با زبان‌های ایرانی میانه - زبان ختنی - جایگاه - سابقه تاریخی - معرفی آثار مهم باقی مانده)
هفته دوم	ارتباط زبان ختنی با دیگر زبان‌های ایرانی میانه - دستور زبان - ادبیات - معرفی آثار مشابه
هفته سوم	معرفی اثر منظوم زمبسته zambasta - گفتار کوتاهی در مورد وزن شعر در این زبان - سبب تأثیرپذیری زبان ختنی از سنسکریت
هفته چهارم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته
هفته پنجم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۵-۱۰)
هفته ششم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۱۰-۱۵)
هفته هفتم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۱۵-۲۰)
هفته هشتم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۲۰-۲۵)
هفته نهم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۲۵-۳۰)
هفته دهم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۳۰-۳۵)
هفته یازدهم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۳۵-۴۰)
هفته دوازدهم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۴۰-۴۵)
هفته سیزدهم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۴۵-۵۰)
هفته چهاردهم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۵۰-۵۵)
هفته پانزدهم	بررسی دستوری، محتوایی و واژگانی حدود ۵ تا ۶ پاره از فصل بیستم همراه با برگردان فارسی در هر هفته (۵۵-۶۰)
هفته شانزدهم	پایان فصل و پاسخ‌گویی به سوالات احتمالی دانشجویان

نوجه: در صورت تغییر مباحث و نحوه تدریس درس در هر نیمسال لازم است فرم مربوطه مجدداً توسط استاد محترم تکمیل و جهت به روز رسانی در اختیار آموزش دانشکده و سایت واحد قرار گیرد.

نحوه ارزشیابی فعالیت دانشجوی در طی دوره:

منابع مطالعاتی:

- ۱- میرفخرایی، مهشید، ۱۳۸۳، درآمدی بر زبان ختنی، تهران.
- ۲- میرفخرایی، مهشید، ۱۳۸۸، اصل خلأ و تهیگی، تهران.

- 3- Bailey, H. W. 1979: Dictionary of KhotanSaka
- 4- Emmerick, R. E. 1963: Saka Grammatical Studies
- 5- Emmerick, R. E. 1963: The Book of Zambasta.

